

N:o 1.

Ank. till Riksd. Kansli den 2 Febr. 1883, kl. 2 e. m.

Lag-Utskottets Utlåtande, i anledning af verkställd granskning af Riksdagens Justitieombudsmans embetsförvaltning.

För den granskning af Justitieombudsmannens embetsförvaltning, hvilken, enligt Riksdagsordningens § 42 mom. 2, åligger Lag-Utskottet, hafva båda Kamrarne till Utskottet öfverlemnat Justitieombudsmannens vid innevarande riksmöte afgifna embetsberättelse. I samma ändamål har Herr Justitieombudsmannen till Utskottet aflemnat dels de diarier, som, under tiden från sistlidne riksdags början till början af den innevarande, förts ej mindre i Justitieombudsmannens expedition än under hans embetsresa, dels ock expeditionens registratur för samma tid. På särskild reqvition har Utskottet derjemte fått emottaga handlingarne beträffande åtskilliga af Justitieombudsmannen handlagda ärenden.

Öfver den nu fullbordade granskningen får Utskottet härmed till Riksdagen afgifva utlåtande.

Justitieombudsmannens *embetsberättelse* börjar, såsom vanligt, med en redovisning för de genom hans åtgärd anhängiggjorda *åtal*, på hvilka under året åtminstone *en* domstols utslag meddelats.

Angående *lagskipningens tillstånd* har Justitieombudsmannen icke funnit någon mera anmärkningsvärd förändring att omförmäla, utan hänför sig i detta hänseende till hvad han förut, särskildt om bristerna i rättegångsordningen, yttrat, samt till redovisningen för anställda åtal.

Sedan Kongl. Maj:t genom beslut den 17 Juli 1882 lemnat Justitieombudsmannen tillfälle att afgifva underdånigt utlåtande öfver de inom Justitiedepartementet utarbetade förslag till förordningar angående tillsyn å för-

myndares förvaltning af omyndiges egendom samt angående inrättande af förmyndarekassor, har Justitieombudsmannen, som under en längre följd af år egnat dessa frågor en särskild uppmärksamhet, under den 13 sistlidne November afgifvit ett uti embetsberättelsen intaget utlåtande.

Dels genom klagomål, skriftligen ingifna till Justitieombudsmansexpeditionen, dels ock genom iakttagelser, gjorda under embetsresorna, har Justitieombudsmannens uppmärksamhet blifvit fäst derå, huruledes några under de senare åren utkomna författningar blifvit i särskilda delar, efter hans uppfattning, oriktigt förstådda och tillämpade. Han har därför ansett det vara sin pligt att, genom en närmare, i embetsberättelsen intagen, utredning af de omständigheter, under hvilka dessa författningar tillkommit, och af deras syftemål, söka åstadkomma en riktig och likformig tillämpning af författningarnes föreskrifter.

Justitieombudsmannen anmäler att, sedan han i underdånig skrifvelse till Kongl. Maj:t den 28 April 1866 fäst Kongl. Maj:ts nådiga uppmärksamhet på behofvet af en omarbetning af instruktionen för Öfverståhållaren äfven i hvad den rörde Underståhållaren, Fogaten och Polismästaren, Kongl. Maj:t under den 1 sistlidne December för Öfverståhållarembetet utfärdat nådig instruktion.

Antalet af de under år 1882 af Justitieombudsmannen handlagda klagomål har utgjort 85, af hvilka 4 voro under handläggning vid årets början samt 81 inkommit under året. Af dessa hafva 36 lemnats utan åtgärd, 37 efter vederbörandes hörande fått förfalla, 2 hänvisats till Justiekanslern, 7 föranledt åtal, samt 3 vid årets slut, såsom fortfarande under handläggning, balanserats. Dessutom har till följd af anmärkning vid fångförteckningarnes granskning, 1 åtal förordnats, så att summan under året förordnade åtal utgör 8.

Under året har Justitieombudsmannen företagit en embetsresa, omfattande Nerike, en del af Vestmanland, Vermland, Dalsland, Bohuslän samt delar af Vestergötland. Derunder besöktes läns- och stiftsstyrelserna, stadsdomstolarne samt domarena på landet och dessa myndigheters arkiv, äfvensom fängelserna. Hvad härvid befans anmärkningsvärdt, var ej af synnerlig betydighet och erfordrade icke vidare åtgärder, än en eller annan muntlig eller skriftlig erinran. Justitieombudsmannen, som under sina embetsresor alltid plägat egna särskild tillsyn åt domstolsarkivens behöriga vård, meddelar nu rörande detta ämne, att de allra flesta arkivens handlingar befinnas inbundna, eller att arbetet dermed pågår.

Då, såvidt Utskottet kunnat inhemta af Justitieombudsmansexpeditionens diaries och registratur samt de öfriga handlingar, hvilka utgjort föremål för Utskottets granskning, ingen, som påkallat Justitieombudsmannens bistånd

och haft verkligt skäl till klagan, lemnats utan hans embetshjelp, der denna kunnat gifvas, samt då, så vidt Utskottet kunnat finna, Justitieombudsmannen i sin embetsutöfning äfven i öfrigt sorgfälligt efterlevvat den för honom gällande instruktion, får Utskottet, angående Justitieombudsmannens embetsförvaltning i dess helhet, inför Riksdagen uttala det omdöme,

att Justitieombudsmannen genom nit, oväld och skicklighet fortfarande motsvarat Riksdagens förtroende.

Stockholm den 2 Februari 1883.

På Lag-Utskottets vägnar:

AXEL BERGSTRÖM.
